

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIV

05.08.2016

TOP / POJ / ODG / TDR

A10c

SL

OL: DE

**VARSTVO PODNEBJA IN ENERGETSKA UČINKOVITOST V
HOTELIRSTVU IN GOSTINSTVU V ALPSKEM PROSTORU**

A Poročilo predsedstva

B Predlog sklepa

Priloge

- I. Poročilo o rezultatih delavnice, ki je potekala 20. in 21. aprila 2016 v
Oberschleißheimu**
- II. Letak o domači strani in spletni aplikaciji projekta**

A Poročilo predsedstva

I. Ozadje

Kot navaja 4. poročilo o stanju Alp je turizem ena najpomembnejših gospodarskih dejavnosti na območju Alp. Alpe spadajo k najpomembnejšim turističnim regijam na svetu in prigosporarijo precejšnji delež bruto domačega proizvoda alpskih dežel. Vendar turizem ni prizadet samo zaradi posledic napredovanja podnebnih sprememb, kot na primer vedno manjša sigurnost snežne odeje pozimi ali obilne padavine poleti, ampak še posebej zaradi velike porabe energije tudi sam bistveno prispeva k podnebnim spremembam. Ravno v hotelirstvu in gostinstvu obstajajo bistveni potenciali za varstvo podnebja in energetska učinkovitost. Nemško predsedstvo je zato v okviru svojega programa s poudarkom na trajnostnem gospodarjenju spodbudilo in izvedlo projekt »Varstvo podnebja in energetska učinkovitost v hotelirstvu in gostinstvu v Alpah«. Pri tem se je lahko oprlo na obsežne izkušnje pri izvedbi kampanje za varčevanje z energijo pri Nemškem združenju za hotelsko in gostinsko dejavnost (DEHOGA).

II. Projekt

Cilj projekta je bil, da prvikrat ponudimo hotelirstvu in gostinstvu vsealpsko platformo za izmenjavo izkušenj o varstvu podnebja in energetske učinkovitosti, podamo pregled o obstoječih pobudah v alpskih deželah in dosežemo večjo omreženost v dejavnosti. S tem ne želimo samo nadalje spodbujati varstva podnebja v alpskem prostoru, ampak tudi želimo povišati kakovost turistične ponudbe, izboljšati konkurenčnost in potenciala za varčevanje pri stroških v podjetjih.

Panoga se je na projekt pozitivno odzvala. Tako je 20. in 21. aprila 2016 prvič v okviru Alpske konvencije potekala delavnica pod naslovom »Varstvo podnebja in energetska učinkovitost v hotelirstvu in gostinstvu v alpskem prostoru« v Oberschleißheimu pri Münchnu. Delavnico sta odprla Florian Pronold, parlamentarni državni sekretar na nemškem zveznem ministrstvu za okolje, in Markus Reiterer. Prireditelj je pripravilo in izvedlo podjetje adelphi research, ki je tudi uspešno izvedlo energetska kampanjo združenja DEHOGA.

Delavnice se je udeležilo preko 50 predstavnikov hotelskih, turističnih in okoljskih združenj, energetske agencije, energetske svetovalci, od predstavnikov občin, do ministrstev in znanosti pa vse do angažiranih upravljavcev hotelov. Pri tem so bili predstavljeni projekti iz skoraj vseh alpskih dežel in udeleženci so izmenjali svoje izkušnje. Tri delovne skupine (stavbe in

hišna tehnika, lokalna trgovina, trajnostna mobilnost) so pripravile priporočila za ravnanje za vsebinsko in metodološko zasnovo pobud za varstvo podnebja za hotele in gostinske obrate na območju Alp. Nadalje so razvili ideje za vsealpsko pobudo za poglobljanje izmenjave izkušenj, za tvorjenje omrežja in za razvoj skupnih aktivnosti. Po prireditvi so udeleženci obiskali bližnji hotelski kompetenčni center, ki predstavlja najnovejše tehnologije na področju nočitvenih zmogljivosti. Obsežno poročilo o rezultatih delavnice se nahaja v prilogi 1.

Udeleženci delavnice so še posebej izrazili mnenje, da je smiselno bolje povezati obstoječe pobude, izmenjati izkušnje in izvajati skupne aktivnosti v Alpah kot prispevek z trajnostnemu razvoju turizma, in sicer ne samo iz vidika varstva podnebja in rabe potencialov učinkovitosti, ampak je to smiselno tudi za ekonomičnost podjetij v hotelirstvu in gostinstvu. K temu so predstavili številne predloge, ki bi jih naj v prihodnje vključili v skupno vsealpsko pobudo.

V okviru projekta so tudi razvili spletni kažipot v obliki spletne strani in spletne aplikacije v štirih alpskih jezikih. Kažipot poleg pobud, ki so bile predstavljene pri delavnici, obsega še informacije o nadaljnjih aktivnostih v panogi na področju varstva podnebja in energetske učinkovitosti, informacije o kontaktnih partnerjih v regijah in o možnih programih subvencioniranja. Kažipot bodo tudi sproti širili in posodabljali, tudi po koncu nemškega predsedovanja. Kažipot je na voljo na naslednji spletni povezavi www.alpine-energy.eu Predstavitveni letak o kažipotu se nahaja v prilogi 2.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca

1. se zahvaljuje nemškemu predsedstvu za njegovo pobudo in pozdravlja rezultate pobude;
2. sklene, da se nadaljuje uspešni projekt „Varstvo podnebja in energetska učinkovitost na področju hotelirstva in gostinstva v Alpah“ kot skupna pobuda za trajnostno gospodarjenje in prosi Nemčijo, da pri tem še naprej prevzame vodilno vlogo.

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIV

05.08.2016

TOP / POJ / ODG / TDR

A10c

SL

OL: EN

ANLAGE/ANNEXE/ALLEGATO/PRILOGA

1

Trajnostno gospodarjenje v alpskem prostoru

Varstvo podnebja in energetska učinkovitost v hotelirstvu in gostinstvu

Rezultati delavnice z dne 20. in 21.04.2016 v
Oberschleißheimu s priporočenimi smernicami

Pripravili v podjetju adelphi

po naročilu Zveznega ministrstva za okolje, varstvo narave, gradnjo in jedrsko varnost v okviru nemškega predsedovanja Alpski konvenciji

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija
Alpine Convention
German Presidency 2015 – 2016

adelphi

Vsebina

Uvod	1
1 1. dan delavnice (20. april 2016)	2
1.1 Pozdravne besede in uvod	2
1.2 Oznaka za varstvo okolja v podjetjih	2
1.3 Okrogla miza: varstvo podnebja v turizmu v Alpah v hoteli in gostinskih obratih	3
1.4 Uspešno prilagajanje na podnebje v turizmu	4
1.5 Pobude za varstvo podnebja v hotelirstvu in gostinstvu	4
1.5.1 DEHOGA energetska kampanja v gostinstvu in spletni kažipot za kampanje za varstvo podnebja v alpskem prostoru	4
1.5.2 MountEE: energetske učinkovite stavbe	6
1.5.3 klima:aktiv in vodnik za energetske učinkovitost za hotele	6
1.5.4 PUMAS: trajnostna mobilnost	7
1.5.5 dena-modelni projekt: Check-In energetska učinkovitost	7
1.5.6 Energetska učinkovitost za koče in bivake	8
2 2. dan delavnice (21. april 2016)	9
2.1 Svetovalni pristopi za varstvo podnebja v hotelirstvu in gostinstvu	9
2.1.1 Švicarski model MSP	9
2.1.2 Trajnostna mobilnost na Južnem Tirolskem	9
2.1.3 Mreža hotelov Allgäu	10
2.2 Delovne skupine	11
2.2.1 DS 1: Stavbni ovoji in hišna tehnika	11
2.2.2 DS 2: Lokalno trgovanje in živila	13
2.2.3 DS 3: Trajnostna mobilnost	15
2.3 Okvirni programi Evropske komisije	17
2.4 Zaključek	17
3 Pregled spoznanj in priporočil delavnice	18
3.1 Potenciali za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru	18
3.2 Ovire za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru	18
3.3 Priporočila za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru	19
3.4 Pogled v prihodnost glede varstva podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru	19
4 Nadaljevanje projekta	20

Uvod

20. in 21. aprila 2016 je v kraju Oberschleißheim v restavraciji Kurfürst, v bližini Münchna, potekala delavnica »Trajnostno gospodarjenje v alpskem prostoru – varstvo podnebja in energetska učinkovitost v hotelirstvu in gostinstvu«. V okviru delavnice je nastala pobuda za izmenjavo izkušenj med politiko, združenji na področju hotelirstva in gostinstva, drugimi turističnimi združenji, hotelirji in energetske agencijami. Nadrejeni cilji delavnice so bili mednarodno omreževanje relevantnih deležnikov, ugotavljanje stanja obstoječih pobud za varstvo podnebja na področju hotelirstva in gostinstva v alpski regiji in priprava priporočenih smernic za prihodnje aktivnosti. Teme so obsegale energetska učinkovitost v stavbah in hišni tehniki, pa vse do trajnostne mobilnosti in dobava v regiji. Zbrane informacije o posameznih vsebinah bodo dostopne v sklopu spletnega kažipota. Prototip tega spletnega kažipota so predstavili že na delavnici. Po delavnici so udeleženci v okviru ekskurzije obiskali kompetenčni center za hotelirstvo v Oberschleißheimu - stalno razstavo o hotelski opre in hišni tehniki.

Na delavnicah je bilo na voljo simultano tolmačenje v nemški, francoski, italijanski in slovenski jezik. Delavnice je obiskalo več kot 50 udeležencev iz Nemčije, Švice, Avstrije, Slovenije, Italije in Francije.

Sledeči povzetek delavnice nudi pregled nad vsebinami predavanj in predstavljenimi pobudami, povzetek javne razprave ter rezultate delovnih skupin.

Opozorilo:

V celotnem besedilu za lažje branje uporabljamo moški spol kot nevtralni spol.

1 1. dan delavnice (20. april 2016)

1.1 Pozdravne besede in uvod

Florian Pronold, parlamentarni državni sekretar Zveznega ministrstva za okolje, varstvo narave, gradnjo in jedrsko varnost (BMUB), je otvoril dvodnevno delavnico in pozdravil udeležence v imenu nemškega predsedstva v Alpski konvenciji. Poudaril je velik pomen turizma kot gospodarski faktor v alpski regiji in potencialne energetske učinkovite tehnike za nižanje obratovalnih stroškov in višanje kakovosti turistične ponudbe. Prav majhna in srednja podjetja lahko z ukrepi za energetske učinkovitost izboljšajo svojo konkurenčnost. Delavnica predstavlja pomemben prvi korak za omreževanje deležnikov, ki lahko s skupnimi trajnostnimi ukrepi pospešujejo varstvo podnebja v alpski regiji.

Markus Reiterer, generalni sekretar Alpske konvencije, je kot največje vire toplogrednih plinov v Evropi imenoval stavbe in promet. Povedal je, da velik del toplogrednih izpustov v alpski regiji nastaja na področju turizma in da je varstvo podnebja v alpskem prostoru treba zastaviti pri hotelih in gostinskih obratih. To naj bi bil najbolj obetaven pristop, saj imajo prav ta podjetja velik vpliv na obnašanje turistov pri odločitvah mobilnosti, krepi regionalno trgovanje in nudi možnost izvajanja priporočljivih ukrepov na področju stavbene tehnike.

Program delavnice je vodil **Walter Kahlenborn**, direktor podjetja adelphi.

1.2 Oznaka za varstvo okolja v podjetjih

Peter Schmale

Aktivsenioren Bayern e.V.

Peter Schmale iz društva Aktivsenioren Bayern je pričel s strokovnimi prispevki s svojo predstavitevijo o bavarskem okoljskem pečatu za gostinstvo. Okoljski pečat je certifikat za gostinske obrate na Bavarskem, ki delujejo še posebej trajnostno. Na osnovi kataloga kriterijev te obrate natančno preverijo in če izpolnjujejo zahteve jim glede na prejete točke dodelijo srebrni ali zlati okoljski pečat. Kriteriji vključujejo teme, kot so poraba energije, poraba vode, ločevanje odpadkov in uporabo lokalnih proizvodov. Preverjanja za okoljski pečat izvaja društvo aktivnih seniorjev *Aktivsenioren Bayern e.V.* in se pri tem poslužuje visoko kvalificiranih strokovnjakov v pokoju. Veliko povpraševanje po okoljskem pečatu – na Bavarskem je že 119 certificiranih obratov – lepo prikazuje usklajenost celotnega koncepta in kako uspešno je društvo aktivnih seniorjev pri prepričevanju podjetnikov za okoljevarstvene zadeve in pri šolanju zaposlenih.

1.3 Okrogla miza: varstvo podnebja v turizmu v Alpah v hoteli in gostinskih obratih

Tema okrogle mize se je vrtela okrog vloge varstva podnebja v hotelirstvu in gostinstvu v alpskem prostoru in je obravnavala vprašanje, katere akterje bi bilo treba vključiti, da bi pobude za varstvo podnebja bile karseda učinkovite.

Udeleženci okrogle mize:

Barbara Diallo-Strobl	Avstrijsko združenje hotelirjev ÖHV
Josef Murr	DEHOGA energetska svetovanje Bavarske (IMET)
Pier Paolo Pentucci	občina Benetke
Walter Kahlenborn	adelphi (moderator)
Jakob Dietachmair	CIPRA International
Johannes Lichtmannegger	gorski hotel Rehlegg
Giuseppe Mella	občina Benetke

Po predstavitvi vseh udeležencev se je pričela razprava o individualnem pojmovanju pomena varstva podnebja v alpskem prostoru. Načeloma so udeleženci tej temi že sedaj dodelili visok pomen, ki pa bo v prihodnje še večji. Turizem je odvisen od zdravega okolja. Istočasno pa hoteli in gostinski obrati občutijo precejšnje cenovne pritiske, predvsem pri porabi energije. Udeleženci okrogle mize so se strinjali, da bi čezmejno sodelovanje v hotelirstvu in gostinstvu lahko predstavljalo pomemben prispevek k manjšanju izpustov toplogrednih plinov na področju turizma v alpskem prostoru. Združenja so še posebej visoko cenjena in v sektorju dosežejo veliko akterjev. Zato so pobude za varstvo podnebja zelo učinkovite takrat, ko izhajajo od teh društev. Pri vzpostavitvi vsealpskih pobud se zato priporoča obsežno vključevanje združenj. Strokovnjak za področje energije Josef Murr je predstavil primer, kako lahko povečamo raven razširjenosti in kakovosti energetskih svetovanj v hotelirstvu in gostinstvu, če združenja vzpostavijo kooperacije z najboljšimi energetskimi svetovalci v regiji. Hotelir Johannes Lichtmannegger je na osnovi nazornih primerov iz svojega obrata predstavil, kako lahko uspe prehod na trajnostno gospodarjenje. Opozoril je, da razlogi za trajnostno delovanje v podjetju niso nujno samo ekonomski, temveč lahko izhajajo tudi z tega, da se mnogi akterji v hotelirstvu zavedajo pomena zdravega okolja za njihov sektor.

1.4 Uspešno prilagajanje na podnebje v turizmu

Uroš Brežan

Župan občine Tolmin

Uroš Brežan, župan slovenske alpske občine Tolmin, je poročal o izkušnjah in uspehih, ki so jih nabrali med izvajanjem pobude »Ekološka vas Čadrg«. Pet sosednjih občin se je povezalo z namenom, da ekonomske perspektive v regiji usmerijo v zeleno ekonomijo in predvsem da veliko težo polagajo na regionalno trgovino. Predstavil je njihov pilotni projekt »Ekološka vas Čadrg«, kjer je majhna alpska vasica Čadrg, ki je poznana predvsem po svojih sirih, presedlala na trajnostno in ekološko kooperativno proizvodnjo. Tako so na ta način ustvarili tudi trajnostni in transparentni proizvod, ki je vzoren primer trajnostne regije. Ta pobuda ima še en pozitiven učinek, namreč zmanjšanje izseljevanja mladih iz vasi, saj se je ta trend celo obrnil, ker ekološko kmetijstvo nudi perspektive za prihodnost.

1.5 Pobude za varstvo podnebja v hotelirstvu in gostinstvu

V sklopu te točke so izbrani strokovnjaki predstavili svoje izkušnje, ki so jih zbrali pri izvajanju pobud za varstvo podnebja.

1.5.1 DEHOGA energetska kampanja v gostinstvu in spletni kažipot za kampanje za varstvo podnebja v alpskem prostoru

Georg Ratjen

adelphi

Georg Ratjen, glavni projektni vodja v podjetju adelphi, je predstavil energetska kampanjo v gostinstvu DEHOGA. Ta pobuda za varstvo podnebja hotelirjem in gostincem nudi obsežne informacije o ukrepih za učinkovito rabo energije in prednostih, ki jih s tem lahko dosežejo, iz celostne perspektive. Za večji del podjetij je pomembno, da poleg klasičnih energetskih argumentov vključijo tudi celotno paleto prednosti v konkurenčnosti. Argumenti za energetska učinkovitost se velikokrat osredotočajo samo na vpliv na okolje in varčevanje stroškov. V hotelirstvu in gostinstvu pa je zelo pomembno, da se postaviš v kožo svojih gostov. Georg Ratjen je dal pobudo, da bi vidike, kot so večje udobje, višja kakovost in manjše tveganje, še bolj uporabili kot argumente za prepričevanje akterjev iz hotelirstva in gostinstva za ukrepe varstva podnebja. Tako na primer zamenjava oken v sklopu sanacij za energetska učinkovitost zaradi boljše izolativnosti z manj prepriha prispeva k prijetnemu počutju v prostoru. Udobje gostov in delovni pogoji zaposlenih s tem postanejo boljši. Uporaba pravično proizvedenih regionalnih materialov in živil ne nudi zgolj večje kakovosti, temveč spodbuja tudi gospodarsko moč regije. Gostje zelo pozitivno reagirajo na regionalne proizvode v ponudbi, saj so razlogi za potovanje v alpsko regijo prav doživljanje narave in občudovanje alpske krajine ter kulture, iz katerih prav tako izhajajo edinstveni proizvodi. Tveganje za požar na električni napravi znižamo, če denimo uporabimo varčne LED svetilke in električne naprave visokega energetskega razreda, saj tam skozi napeljave teče manj elektrike. Tako povečamo varnost gostov.

Za tem je predstavil prototip spletnega kažipota, kjer bo na voljo povzetek kampanje za varčevanje z energijo in drugih pobud za varstvo podnebja v tem sektorju v alpskem prostoru, da bodo le-te spoznali tudi v drugih državah (v vseh štirih alpskih jezikih). Ideja za takšen spletni kažipot je nastala zato, ker v alpski regiji že obstajajo številne uspešne pobude za varstvo podnebja, vendar so informacije o teh kampanjah le redko priromale preko državnih meja in niso na voljo v vseh alpskih jezikih. Najti navdušujoče in vzorne projekte za varstvo podnebja in varčevanje z energijo je povezano z veliko dela. Glavni cilj spletnega kažipota je preseči to oviro. Kot informacijski portal predstavlja pomoč hotelirjem in gostincem v alpski regiji pri iskanju subvencijskih programov in pobud za učinkovito rabo energije in varstvo podnebja. Pokriva pa teme hišne tehnike, regionalne nabave in trajnostne mobilnosti. Mnogo dobrih primerov iz sektorja in enostavnih nasvetov za varčevanje z energijo bo pripomoglo k temu, da boste delo v lastnem podjetju oblikovali učinkoviteje. Ker

so pobude predstavljene v vseh alpskih jezikih lahko služijo kot osnova za lastne zasnove in vsealpske pristope. Predvsem pa je v ospredju projekta Spletni kaŹipot izmenjava izkuŹenj. Gre za platformo za hotelirje in gostince, na kateri lahko predstavijo lastne pobude in s tem omogočijo izmenjavo izkuŹenj z drugimi podjetji, predvsem pa tudi s hotelirskimi in gostinskimi zdruŹenji iz alpskih deŹel ter nosilci odločitev v politiki.

Osnovni podatki o Spletnemu kaŹipotu:

- pribliŹno 80 pobud za varstvo podnebja, nasveti za varčevanje z energijo in primeri dobrih praks (stanje: junij 2016)
- v 4. jezikih
- za 6 drŹav

URL: www.alpine-energy.eu

The screenshot displays the 'Finančne pomoči - Alpe' (Financial aid - Alps) section of the Alpine Energy website. The page is in Slovenian and provides information on energy efficiency measures and subsidies for hotels and guesthouses in the Alps. The main content area includes a list of subsidies for energy efficiency measures, such as investments in energy-efficient heating systems, and a list of subsidies for energy efficiency measures, such as investments in energy-efficient heating systems. The sidebar on the left contains navigation links like 'Začetek', 'Nasveti in primeri', and 'Finančne pomoči'. The right sidebar shows language and country selection options.

Slika prikazuje Spletni kaŹipot za pobude za varstvo podnebja za hotelirje in gostince v alpskem prostoru, kot primer je tukaj prikazan pregled pobud na področju »programi subvencioniranja« v slovenskem jeziku.

1.5.2 MountEE: energetska učinkovite stavbe

Jakob Dietachmair

CIPRA International

Jakob Dietachmair, vodja projektov pri CIPRA International, je v svoji predstavitvi govoril o posebnih težavah v zvezi z energetska učinkovito gradnjo, ki lahko nastopijo predvsem v alpskem prostoru, in kako se z njimi lahko soočimo. Glavni cilji trajnostnega delovanja v organizaciji CIPRA so predvsem ohranjanje biotske raznovrstnosti v Alpah, razvoj trajnostne mobilnosti, vključevanje mlade generacije v varstvo podnebja in ustvarjanje čezmejnih omrežij v alpski regiji. Prav tako je predstavil projekt MountEE, ki občinam v evropskih gorskih območjih nudi podporo pri uvajanju večje energetske učinkovitosti v svoj način gradnje in sanacije. Pri tem se osredotočajo na javne stavbe ter socialna stanovanja. MountEE pri tem zasleduje participativni pristop in želi vključiti pomembne akterje. S komunikacijo pozitivnih primerov lahko druga podjetja animirajo k temu, da sledijo njihovem vzoru.

1.5.3 klima:aktiv in vodnik za energetska učinkovitost za hotele

Petra Lackner

AEA

Petra Lackner, vodja področja Obrt in industrija pri Energetski agenciji za Avstrijo, je v svoji prezentaciji predstavila pobudo za varstvo podnebja klima:aktiv avstrijskega ministrstva za okolje. Namen pobude je znižati izpuste CO₂, okrepiti avstrijske gospodarske lokacije in povečati kakovost življenja. Za sektorja hotelirstvo in gostinstvo pobuda klima:aktiv nudi finančno podporo za gradbena in sanacijska dela, če je cilj teh ukrepov višji energetski in ekološki standard. Stavbe na podlagi kategorij ocenjevanja prejmejo klima:aktiv standard (bronast, srebrn, zlat).

Prav tako je predstavila prosto dostopni vodnik za hotelirstvo in gostinstvo, ki podjetjem prikazuje pot do učinkovitega upravljanja z energijo in je dobro prilagojen na potrebe turističnih obratov. Še posebej je poudarila možnost testiranja lastnega obrata, s katerim podjetja dobijo prvo oceno glede energetske učinkovitosti in iz katere lahko nastanejo neposredni ukrepi za izboljšanje stanja. klima:aktiv je v Avstriji postala enotna znamka za energetska učinkovitost in varstvo podnebja. Visoka prepoznavnost poskrbi za to, da se informacije o pobudi med podjetniki in potrošniki hitro širijo. Pomemben pogoj za vzpostavitev znane znamke in s tem povezano intenzivno uporabo njenih storitev je bilo dejstvo, da je pobuda klima:aktiv zasnovana dolgoročno in trajno ter da v njenem sklopu mnogo akterjev iz različnih institucij nastopa s skupnimi močmi.

1.5.4 PUMAS: trajnostna mobilnost

Giuseppe Mella

občina Benetke

Pier Paolo Pentucci

občina Benetke

Zastopnika občine Benetke, Giuseppe Mella in Pier Paolo Pentucci, sta kot koordinatorja projekta v svojem prispevku predstavila pobudo PUMAS (Planning Sustainable Regional-Urban Mobilty in the Alpine Space). Projekt, ki ga sofinancira program Območje Alp in poteka od julija 2012 do junija 2015, je imel zastavljen cilj podpreti načrte trajnostne mobilnosti v mestnih regijah na območju Alp in v njegovem neposrednem okolju. V projektu med drugim sodelujejo partnerji iz Benetk, Dunaja, Münchna, Turina, Nove Gorice in Lyona in se trudijo, da bi skupaj našli rešitev.

V sklopu pobude so identificirali in raziskali izzive trajnostne mobilnosti v alpski regiji, kot so npr. sezonski promet, čezmejni prometni sistemi in geografske posebnosti regije. Poleg upoštevanja tehničnih in logističnih zahtev glede razvoja mobilnosti v regiji so pri iskanju rešitve upoštevali tudi socialne strukture in potrebe. Cilj projekta PUMAS je razvoj trajnostnega, regionalno-urbanega načrtovanja mobilnosti (SUMP) v sodelujočih mestih alpske regije.

1.5.5 dena-modelni projekt: Check-In energetska učinkovitost

Christian Müller

dena

Prispevek Christiana Müllerja, Senior Professional na področju energetske učinkovitosti stavb pri Energetski agenciji za Nemčijo, je obravnaval modelni projekt »Energetska učinkovitost hotelov in domov«. Projekt spremlja skupno 30 hotelov in domov pri optimiranju porabe energije s pomočjo energetskih svetovalcev. Skupaj s podjetji in organizacijo dena so energetski svetovalci razvili sanacijske načrte z upoštevanjem ekonomičnosti posameznih ukrepov za sodelujoča podjetja. Cilj posameznih svežnjevk ukrepov je zmanjšanje porabe energije v stavbah za skupno 30-50%. Pomemben pa je prav tako monitoring doseganja ciljev po zaključku ukrepov.

V toku projekta se je do sedaj pokazalo, da sprememba mentalitete na področju turizma predstavlja enega največjih izzivov na poti do energetske učinkovitejše gradnje. Večina turističnih obratov zaenkrat sledi ciljem, ki prinašajo hitri ekonomski učinek, kot npr. znižanje stroškov z energetske učinkovite opreme. Pri tem pa zapostavljajo cilje, ki naj bi dali zagon za energetske učinkovite gradnje: varstvo podnebja, zmanjšanje izpustov CO₂, ohranjanje prihodnosti, ki bo vredna življenja, za generacije za nami. Pozitivni ekonomski učinki naj bi prej predstavljali dodatno motivacijo in ne glavni motiv. Tržne raziskave kažejo, da je do tega spoznanja prišlo že tudi vedno več hotelskih gostov, ki so pripravljeni svoj denar investirati v trajnostne počitnice in se raje odločajo za turistične obrate, ki se trudijo, da za seboj puščajo čim manjši ekološki odtis.

1.5.6 Energetska učinkovitost za kočje in bivalke

Prof. Dr. Heinrich Kreuzinger

Tehnična univerza München

Prof. Dr. Heinrich Kreuzinger iz katedre za gradnjo z lesom in gradbene konstrukcije na Tehnični univerzi v Münchnu je s svojo predstavitvijo na temo »Energetska učinkovitost za kočje in bivalke« zaključil uradni del prvega dne delavnice. Težave energetske učinkovitosti v kočah in bivalkah so predvsem visoka starost koč, dosegljivost v primeru obnov (težke transportne poti), velika oddaljenost do mestne infrastrukture (npr. čistilne naprave), visoka nihanja v zasedenosti, podnebne danosti in okoljevarstveni predpisi. Pri energetskem optimiranju velik izziv predstavlja prav geografska lega in s tem povezani visoki stroški za dostavo in odvoz (transport nosilcev energije poteka deloma s pomočjo helikopterjev). Istočasno pa rastejo zahteve gostov glede varstva okolja.

Projekt Energetska učinkovitost za kočje in bivalke pod vodstvom CAA (Club Arc Alpin) in DAV (Nemško alpsko društvo) nudi podporo pri načrtovanju izvedbe. Poleg tega lahko energetska učinkovita kočja prejmejo energetski pečat kakovosti. Izkušnje iz projekta kažejo, da se je pri modernizaciji koč zaradi njihove lege in načina gradnje potrebno soočiti s posebnimi izzivi in da je poleg energetske učinkovite opreme način delovanja v koči tisti, ki zelo vpliva na njeno energetsko učinkovitost. Ker kočje velikokrat oddajajo turistom in zato njihov upravljalec nima stalnega nadzora nad njenim delovanjem, sta za energetsko učinkovito delovanje še posebej pomembna osveščanje gostov in dobra tehnika za upravljanje opreme.

2 2. dan delavnice (21. april 2016)

2.1 Svetovalni pristopi za varstvo podnebja v hotelirstvu in gostinstvu

Za uvod drugega dne delavnice so bili predstavljeni trije svetovalni pristopi za varstvo podnebja v hotelirstvu in gostinstvu. Z vsakim svetovalnim pristopom je bil predstavljen tudi primer dobre prakse enega od hotelov iz alpskega prostora.

2.1.1 Švicarski model MSP**Armin Eberle**

EnAW

Gustav Lorenz

hotelir, vodja projekta Svetilnik

Armin Eberle, direktor Energetske agencije za gospodarstvo (EnAW) je za uvod drugega dne delavnice predstavil švicarski model MSP. V Švici imajo mala in srednje velika podjetja (MSP) možnost koristiti energetske svetovanje za mala in srednje velika podjetja, v kolikor njihovi stroški za energijo znašajo več kot 20.000 frankov. Model MSP je svetovalna pobuda švicarske agencije EnAW, ki razkriva potencialne učinkovite rabe in vsakemu podjetju predstavi prilagojene ukrepe. Energetski svetovalec te potencialne najprej identificira, da nato lahko določi cilje za doseganje učinkovite rabe energije v roku naslednjih deset let. Sledi določitev ciljev med podjetjem in ustreznim uradom (npr. kanton, Zvezni urad za okolje (BAFU)) s pogodbo, v kateri so določeni tudi posamezni delni cilji. V zameno za to pa so podjetja deležna ugodnosti pri švicarskem sistemu obračunavanja CO₂-izpustov. Švicarski pristop tako ustvarja učinkovite tržne stimulacije za izvedbo ukrepov za energetske učinkovitost.

Gustav Lorenz, hotelir in vodja projektov, je izvajanje švicarskega modela MSP demonstriral s projektom »Svetilnik – energetske učinkovite hoteli v kantonu Bünden«. Pri projektu gre za sodelovanje 98 obratov (hoteli in kopališča), ki so z Agencijo za gospodarstvo (EnAW) sklenili dogovor za sodelovanje in z Zveznim uradom za okolje (BAFU) dogovor za doseganje ciljev. Vzpostavitev projekta Svetilnik se je najprej izkazala za težavno, saj mnogo podjetij ni poznalo švicarskih dajatev za CO₂-izpuste in možnosti razbremenitve od teh dajatev. Razlog za to je med drugim ta, da so informacije o teh dajatvah skrite v pravnih formulacijah in so na računih podjetij za oskrbo z energijo dokaj skrite. Ko so podjetja postala boljše informirana o razbremenitvi od dajatev je projekt Svetilnik postal zelo priljubljen. Izkušnje iz tega projekta kažejo kako pomembno je informiranje in razumljiva obrazložitev problematike, da podjetja nato tudi v praksi lahko koristijo ponujeno podporo.

2.1.2 Trajnostna mobilnost na Južnem Tirolskem**Harald Reiterer**

STA, Green Mobility

Stefan Fauster

hotel Drumlerhof

Sledil je Harald Reiterer iz podjetja Südtiroler Transportstrukturen AG s svojim prispevkom o izvajanju ukrepov za krepitev trajnostne mobilnosti na Južnem Tirolskem. Južna Tirolska naj bi postala modelna regija za trajnostno alpsko mobilnost, saj je največje bogastvo teh krajev doživljanje narave, istočasno pa je njena največja težava promet. Iz tega razloga so na Južnem Tirolskem ustanovili projekt Green Mobility. Cilj projekta je omejiti promet, razširiti mrežo javnega potniškega prometa, poenostaviti sisteme vozovnic in povišati delež kolesarjev in vozil na električni pogon. Z neposrednimi povezavami do smučarskih središč, npr. z železniško povezavo Ski-Pustertal-Express, lahko obseg prometa v smučarskih središčih trajnostno zmanjšamo. Prav tako naj bi z nakupom poenotenih kart omogočili uporabo vseh javnih prevoznih sredstev na Južnem Tirolskem. Ta dva pristopa krepi

enostavno uporabo in udobje turistov. Predstavitev lepo prikazuje kako ima načrtovanje prometa velik vpliv na trajnostno mobilnost.

Stefan Fauster je predstavil svoj hotel za pohodnike Drumlerhof kot primer dobre prakse, ki kaže, kako lahko v praksi izvedemo cilje južnotirolske pobude Green Mobility v hotelu. Tako na primer gostom nudijo uporabo električnih koles. Kot storitev za goste, ki se do kraja počitnikovanja pripeljejo brez svojega avtomobila z železnico, nudijo brezplačen prevoz od železniške postaje. Kot majhna nagrada za tiste, ki svoj avto med celotnim bivanjem pustijo parkiran, dobijo tudi steklenico bio-vina. Goste poleg tega informirajo tudi o trajnostnih alternativah za raziskovanje počitniškega kraja z javnim lokalnim prevozom ali s kolesom. Hotel pa odlikuje tudi etični menedžment v dobavi, celostna kuhinja, varčno rokovanje s potrošnim materialom in ekološka gradnja. Podjetje deluje v smislu pobude »ekonomija za skupno blaginjo«.

2.1.3 Mreža hotelov Allgäu

Dr. Hans-Jörg Barth

eza!

Andreas Eggensberger

hotel Eggensberger

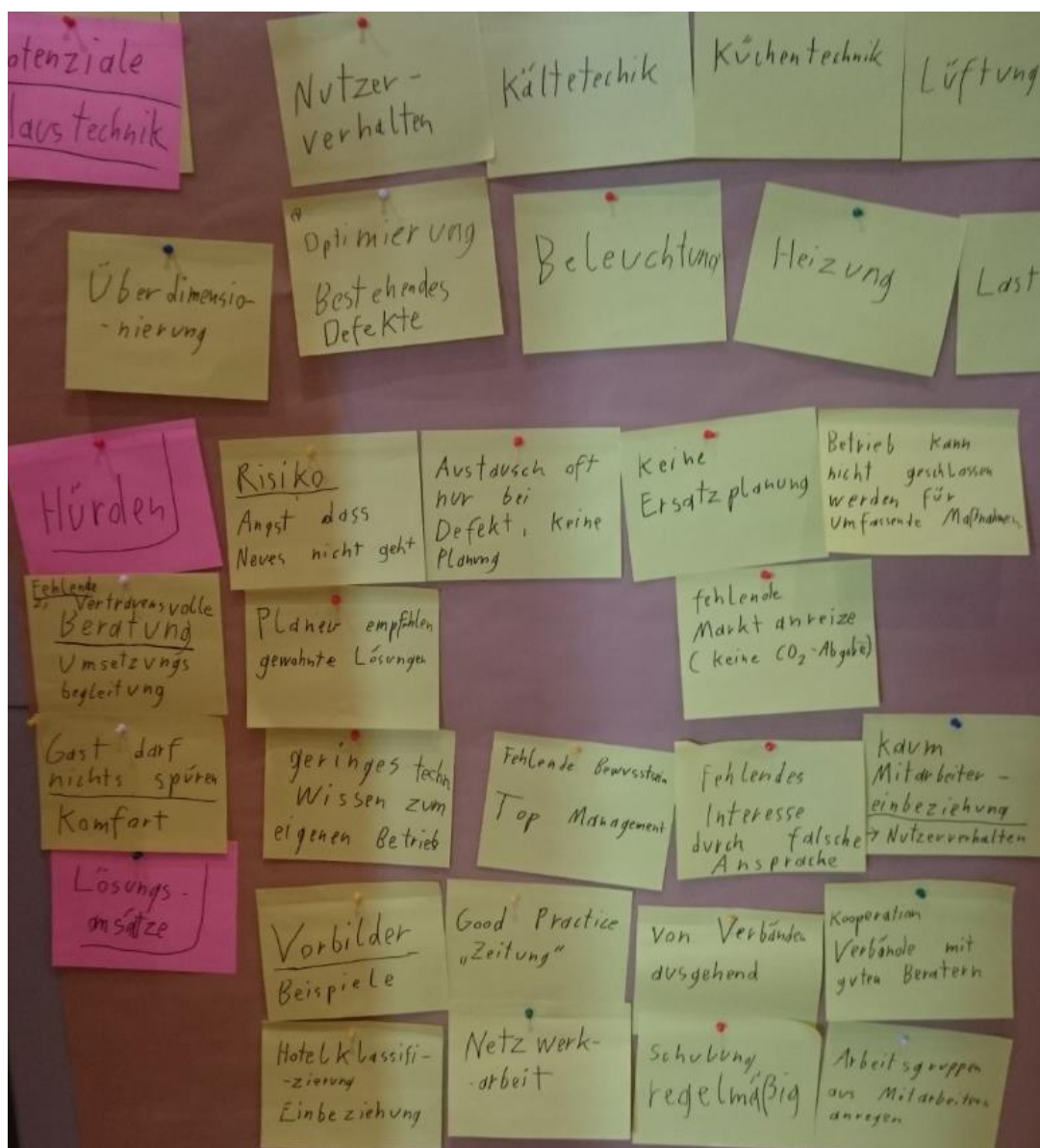
Za zaključek tematskega sklopa svetovanje za varstvo podnebja je Dr. Hans-Jörg Barth predstavil mrežo za učinkovito rabo energije Energetskega in okoljskega centra Allgäu (eza!). Mreža za učinkovito rabo energije centra eza! hotelom nudi možnost udeležbe v sektorski mreži znotraj regije Allgäu. V sklopu te mreže si lahko hotelirji izmenjujejo izkušnje in se medsebojno učijo. Pri tem obdelajo mnoge teme, ki so zanimive za hotelirje, npr. razsvetljava, higiena pitne vode, pralnice, toplotne črpalke, poraba energije, prezračevanje, velnes in možnosti subvencioniranja. Udeležba v mreži vključuje srečanja, posebno telefonsko številko za pomoč in informacije, monitoring in oceno porabe. Mreža hotelov je dober primer za to, da se ukrepe za energetske učinkovitost hitreje uresniči, če si upravitelji v sklopu izmenjave izkušenj zastavijo skupne cilje in si pri uresničevanju teh ciljev medsebojno svetujejo.

Vodja bio-hotela Eggensberger v Allgäu, Andreas Eggensberger, je poročal o praktičnih izkušnjah in uspehih v sklopu mreže. Tako na primer v svoji termoelektrarni proizvajajo lastno elektriko in toploto iz bioplina, ki ga pridobivajo v okolici 40 km iz kmetijskih odpadkov in odpadne hrane. S tovarnjaki na pogon na bioplin, bio odpadke iz hotela odpeljejo do bližnjega obrata za pridobivanje bioplinov. Tam njihove bio odpadke skupaj z drugimi predelajo v biometan, ki ga nato oplemenitijo na kakovost zemeljskega plina. Preko plinovoda biometan transportirajo nazaj do hotela in termoelektrarne, ki iz njega ponovno ustvari elektriko in toploto. Tudi avtomobili delujejo na pogon na metan, ki ga proizvajajo iz bio odpadkov in je na voljo v hotelski črpalki za plin. Hotel je za to zasnovano zaprte in ekološko trajnostne oskrbe z energijo kot prvi hotel prejel »dena priznanje« za vzorno oskrbo z energijo. Posebej pomembno se Andreasu Eggensbergerju zdi to, da že pridobljeno znanje posredujejo tudi drugim hotelom iz hotelirskega sektorja, da tako povečajo učinek tega znanja.

2.2 Delovne skupine

V manjših delovnih skupinah so udeleženci izdelali priporočila za pobude za varstvo podnebja v Alpah. Skupno so se odvijale tri delovne skupine, ki so obravnavale tematske sklope Stavbni ovoji in hišna tehnika (DS 1), Lokalno trgovanje in živila (DS 2) ter Trajnostna mobilnost (DS 3). V teh skupinah so identificirali potenciale, poimenovali obstoječe ovire in oblikovali zasnove rešitev. V sledečih poglavjih so na kratko povzeti rezultati posameznih delovnih skupin.

2.2.1 DS 1: Stavbni ovoji in hišna tehnika

Potenciali

Potenciali na področju hišne tehnike in stavbnih ovojev so prav v hotelirstvu in gostinstvu ogromni. V mnogih primerih lahko z malo vloženega dela dosežemo občutno povečanje učinkovitosti. Največji potenciali se pa skrivajo v odgovorni uporabi, modernizaciji zastarele tehnične opreme ter v uravnavanju obremenitev.

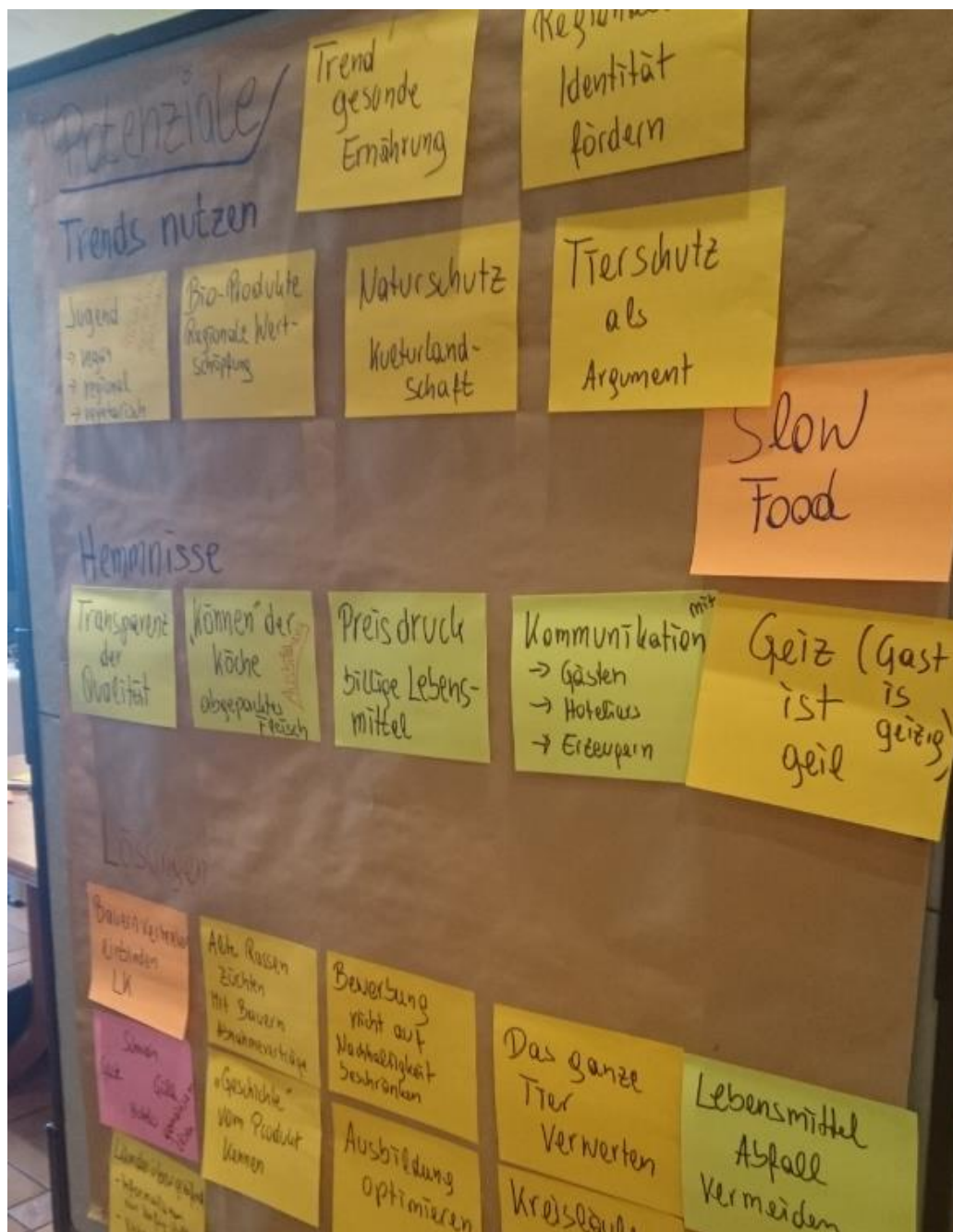
Ovire

Ovire za izkoriščanje potencialov učinkovitejše hišne tehnike so raznolike. V vodstvu podjetij se velikokrat ne zavedajo prednosti v konkurenčnosti, ki jih hotel oz. gostinski obrat lahko doseže z ukrepi za energetske učinkovitost. Prav nasprotno ima energetska učinkovitost sloves, da se ne sklada z udobjem za goste. Vendar učinkovitost v veliki meri prispeva k udobju gostov. Visoka mera toplotnega udobja, izboljšanje kakovosti zraka v prostoru in večje akustično udobje so samo nekatera področja, na katera ima energetska učinkovita hišna tehnika pozitiven vpliv. Gostje občutijo pozitiven učinek v obratih z energetske učinkovito, sodobno opremo, npr. z dobro zatesnjenimi okni je manj neprijetnega prepiha, z izboljšano kakovostjo filtrov v prezračevalnih napravah je v zraku manjša količina škodljivih snovi in z uporabo tihih naprav hišne tehnike gostje občutijo manj obremenitve s hrupom. Sektor, ki je izrazito storitvene narave, razpolaga z malo tehničnega znanja glede lastnega obrata. Upravitelji le redkokdaj vedo kakšno tehniko imajo vgrajeno. Obrati mnogokrat nimajo načrta za zamenjavo naprav. Te velikokrat zamenjajo šele takrat, ko se pokvarijo. V tem primeru morajo hitro poskrbeti za zamenjavo in pod časovnim pritiskom mnogokrat izberejo enak model, kot so ga že imeli vgrajenega. Problematično je tudi to, da strokovni projektanti velikokrat priporočajo tehnologijo, ki jo sami že dalj časa poznajo. S tem tudi oni ovirajo izvedbo učinkovite tehnologije. Istočasno pa se obrati le redko poslužujejo energetskih svetovanj. Na trgu deluje preveč akterjev pod nazivom »energetski svetovalec«, ki pa ne izpolnjujejo pogojev glede potrebnega strokovnega znanja. Iz tega razloga se tudi kvalificirani ponudniki spopadajo s pomanjkanjem zaupanja. Poleg tega pa obsežni ukrepi včasih pomenijo, da je hotel oz. gostinski obrat potrebno začasno zapreti. Dodatna ovira je tudi to, da zaposleni velikokrat niso vključeni v te ukrepe, zaradi česar potencial pri sami uporabi tehnike in opreme ni popolnoma izkoriščen.

Rešitve

Da bi odstranili ovire je potrebno objaviti in nazorno prikazati dobre primere praks iz sektorja. Prednosti v konkurenčnosti postanejo bolj verodostojne, če o njih poročajo kolegi iz drugih podjetij. Bolje je potrebno vključiti razna združenja, saj le-ti lahko delujejo kot multiplikatorji in preko njih je možno doseči širšo javnost v sektorju. Poleg tega bi v večji meri ponujali omreževanje in na voljo bi bilo več možnosti usposabljanj za zaposlene, da se izkoristijo potenciali pri uporabi tehnike. Upravitelji bi tako imeli dober vzor in na razpolago bi dobili uporabno gradivo, npr. v obliki priročnikov, vodnikov in kontrolnih seznamov, s pomočjo katerih bi lahko pripravili načrt za zamenjavo naprav in vzpostavili sistematsko upravljanje z energijo.

2.2.2 DS 2: Lokalno trgovanje in živila

Potenziali

Največji potenciali se skrivajo v že obstoječih oz. nastajajočih trendih za zdravo prehrano. Veganski, vegetarijanski ali regionalni proizvodi, bioproizvodi in razni vidiki, kot so varstvo narave ali živali, so osrednje gonilne teme trajnostne živilske industrije. Te trende naj bi prepoznali in izkoristili tudi upravljavci hotelov in gostinskih obratov, da bi z njihovo pomočjo dosegli širšo in okoljsko bolj ozaveščeno publiko. Na ta način lahko spodbujamo regionalno identiteto, ki je za turizem neke regije še kako pomembna.

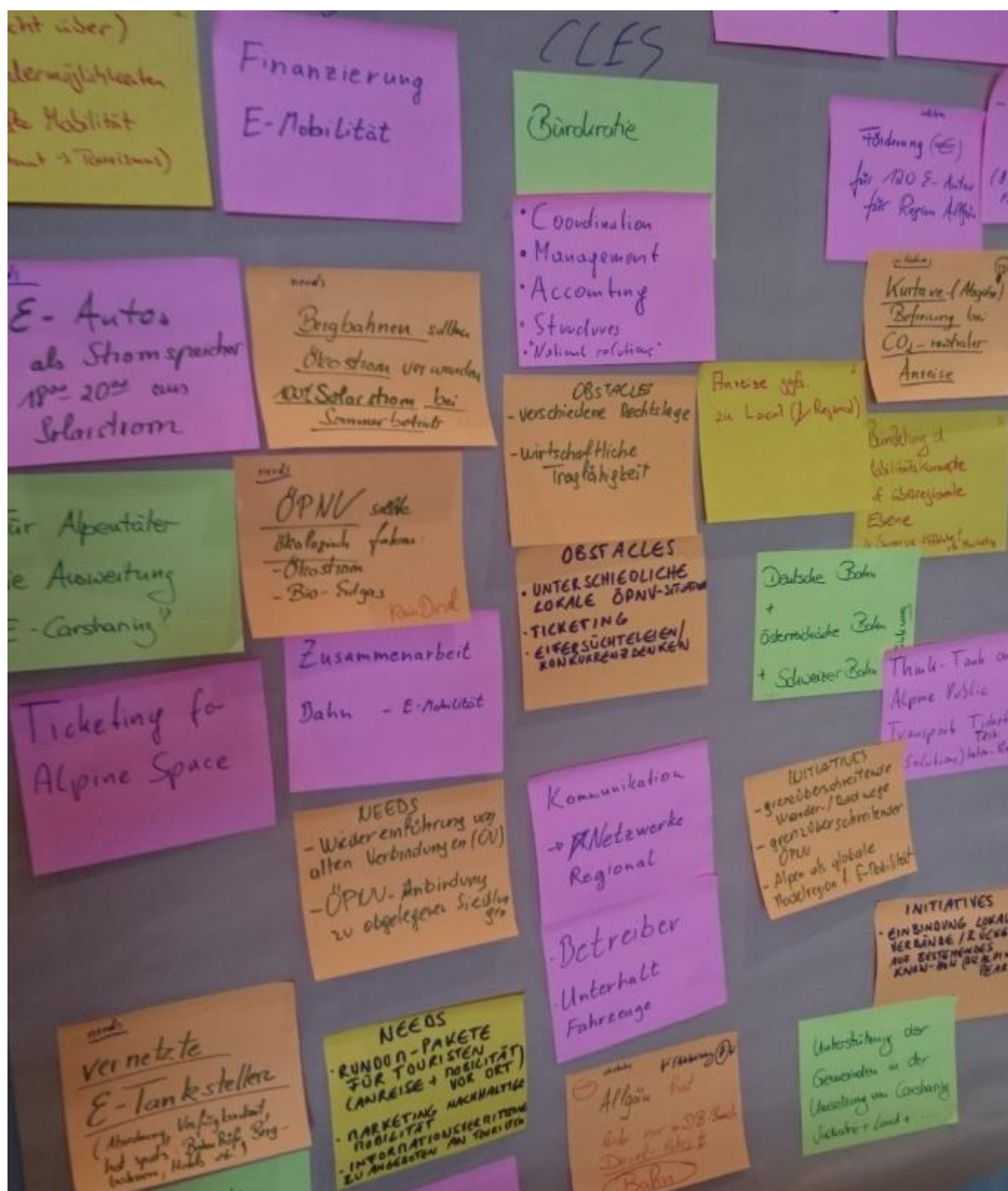
Ovire

Transparentnost kakovosti in vprašanje o izvoru živil ni vedno možno jasno označiti. Sicer obstaja mnogo znakov kakovosti, s katerimi naj bi olajšali transparentnost npr. postopka proizvodnje, vendar preverjanje zagotovil teh znakov ostaja težavno. Težava je tudi pri predelavi živil, saj se za uživanje pripravljajo le tisti deli rastlin in živali, ki so pri gostih »priljubljeni«. Velik del živali na koncu pristane v odpadku ali pa ga kot klavniške odpadke neposredno predelajo v mesno moko, zgolj zato, ker to niso dragoceni kosi, kot npr. file ali kotlet. Ta razvoj vodi do tega, da je v mnogih kuhinjah znanje o predelavi živali v smislu celostne predelave poniknilo. Nadaljnji problem, ki je nastal v povezavi z izkoriščanjem potenciala ponudbe regionalnih proizvodov, je ta, da gostje pri izključni ponudbi regionalnih proizvodov ne morejo dobiti neregionalne proizvode, kot so tega vajeni. Ponudba izključno regionalnih proizvodov je omejena in tega ne bo sprejel vsak gost. Iz tega razloga nekaj hotelov in gostinskih obratov nudi regionalne proizvode zgolj kot dopolnitev »običajne« ponudbe. Še ena ovira je dejstvo, da so industrijsko predelana živila deloma zelo ugodna. Iz konkurenčnih razlogov zmanjšajo motivacijo, da bi izkoristili potenciale in trende, kot so regionalni, »bio« in veganski proizvodi. Poleg tega ni dovolj informacij za podjetja, ki bi želela v ponudbo vključiti regionalne proizvode, ampak ne vedo, kateri proizvodni obrati bi za takšno sodelovanje prišli v poštev. Izmenjava informacij trenutno poteka predvsem iz ust do ust in tako ne doseže vsakega podjetja.

Rešitve

Pomemben predlog za rešitev je spodbujanje kooperacij med kmetijstvom, obdelovalno industrijo in hotelskim sektorjem. Tako lahko obstoječe regionalne specialitete in druga regionalno proizvedena živila hitreje pridejo do potrošnika in od tega lahko vsi profitirajo. Za širjenje informacij o regionalnih ponudbah bi lahko koristili regionalno platformo za trgovanje, ki je nastala v sklopu nemške energijske kampanje DEHOGA kot odprta rešitev. Prav tako naj bi se z boljšim in učinkovitejšim načrtovanjem količina odpadkov od živil zmanjšala. Lokalne krogotoke naj bi zaprli, npr. z uporabo bio odpadkov na kmetijskem področju ali v obratih za proizvodnjo bioplinov. Do spremembe miselnosti mora priti tudi med izobraževanjem npr. kuhinjskega osebja. Da se gostu ni treba odpovedati svojim neregionalnim proizvodom v gostinskih obratih, ki so usmerjeni v ponudbo regionalnih proizvodov, bi morali spodbujati uporabo proizvodov iz pravične ponudbe. Tako (zaenkrat) ni možno, da bi v Alpah pridelovali kavo, vendar lahko gosta zadovoljimo s ponudbo kave iz pravičnega trgovanja, ki morda celo prihaja iz ekološkega kmetijstva. Gostom v hotelih in gostinskih obratih bi morali posredovati previden in trajnostni pristop do živil, da se mu to kot dober primer vtisne v spomin.

2.2.3 DS 3: Trajnostna mobilnost

Potenciali

Pomembni potenciali za trajnostno mobilnost v Alpah so poenostavljen dostop do javnih prevoznih sredstev, razširitev mreže javnega prevoza in večanje priložnosti za e-mobilnost. Prehod na obnovljive vire energije za žičnice in gorske železnice prav tako odpira nove potenciale. Turisti si želijo boljši dostop do smučarskih središč in izletniških ciljev, ki jih je brez avtomobila mnogokrat težko doseči. Predvsem iz vidika na tako imenovane »zadnje kilometre« alpska regija v sebi skriva še velik potencial. Da bi tudi turiste, ki prihajajo od daleč stran, spodbudili za potovanje brez avtomobila, jim je treba predlagati ustrezne možnosti mobilnosti od prihoda do konca njihovega bivanja. To vključuje tudi enostavno prestopanje npr. iz vlaka na druga prevozna sredstva, vse do izbrane počitniške regije.

Ovire

Informacije o obstoječih trajnostnih ponudbah mobilnosti je treba bolje komunicirati, da bodo gostje še pred nastopom potovanja bolj motivirani za potovanje brez lastnega avtomobila. Velikokrat gostje nimajo dovolj informacij o alternativah, saj ni dovolj možnosti informiranja izven regije. Ker so Alpe regija z osmimi državami, trenutno ni poenotenih struktur mobilnosti. Vsaka alpska regija skrbi za lasten sistem javnih prevoznih sredstev in tako gostom otežuje prost dostop do alternativ v javnem prometu. Različne pravne ureditve in različni sistemi javnih prevoznih sredstev v sosedskih alpskih državah otežujejo razširitev in poenotenje mreže javnega prevoza v čezmejnem prostoru. Sodelovanje turističnih organizacij, hotelirskih združenj in načrtovalcev mrež javnega prometa ne zadostuje in potrebne so dodatne spodbude, da bi lahko ponudili poenotene in uporabnikom prijazne sisteme javnega prometa. Dodatno oviro predstavlja vprašanje financiranja trajnostnih alternativ mobilnosti, saj bi te v najboljšem primeru bile zasnovane v čezmejnem prostoru. Več kot je regij, ki sodelujejo pri iskanju skupne rešitve, več je birokratskih in političnih ovir, ki jih je treba premagati.

Rešitve

Da bi bila vožnja v alpsko regijo z vlakom, letalom ali javnimi prevoznimi sredstvi enako privlačna in enostavna kot pa vožnja z lastnim avtomobilom, je potrebno oblikovati trajnostne, enostavno dostopne pakete ponudbe. Te storitve za mobilnost v Alpah morajo biti tako privlačne in enostavne v uporabi, da bodo lahko konkurirale s prednostmi uporabe avtomobila, ali pa bodo celo boljše. To je možno le takrat, če gostom zagotovimo celoten transportni sistem od kraja bivanja gosta do njegovega počitniškega cilja v Alpah. Da bodo gostje koristili takšne transportne sisteme je nujno potrebno ponuditi enostavne in uporabnikom prijazne informacijske platforme (npr. v obliki spletnih portalov). Te storitve bi po možnosti ponujali v čezmejnem prostoru na nadrejeni ravni. Iz tega razloga je izredno pomembno, da informacije o različnih in sezonskih potrebah posameznih alpskih regij razširimo preko izboljšane izmenjave informacij s turističnimi organizacijami, hotelirskimi združenji in načrtovalci javnega prometa ter tako najdemo prilagojene rešitve. Še ena možnost, kako odpraviti ovire pri uporabi obstoječih sistemov javnega prometa, je razvoj uporabnikom prijaznega sistema vozovnic. To bi vključevalo ugodnosti pri nakupu vozovnice za pot do izletniškega cilja in poenotene cene, pa vse do uporabe vseh ponudb javnega prometa znotraj regije. Na ta način lahko goste spodbujamo, da svoj avto pustijo na parkirišču hotela.

2.3 Okvirni programi Evropske komisije

Georg Ratjen

adelphi

V zadnji predstavitvi delavnice je Georg Ratjen, glavni vodja projektov pri adelphi, predstavil najpomembnejše možnosti evropskega financiranja pobud za varstvo podnebja v turizmu v alpskem prostoru. Predstavil je glavne subvencijske programe: program Območje Alp, Horizon 2020 in LIFE. Program Območje Alp je zastavljen med drugim za pobude za zmanjšanje ogljičnega odtisa v alpskem prostoru in se obrača na transnacionalne kooperacije. Intenzivnost pomoči v tem programu znaša največ 85%. Horizon 2020 je subvencijski program Evropske unije za znanost in inovacije, pri kateri je možnost pridobivanja subvencijskih sredstev za kooperacijske ali za posamezne programe. Kooperacijski programi (najmanj trije partnerji) prejmejo vse do 100% deleža subvencijskih sredstev, posamezni projekti pa do 70%. LIFE je subvencijski program Evropske unije za izvajanje konkretnih okoljskih, naravovarstvenih in podnebnih projektov. Intenzivnost pomoči tega programa znaša največ 60% in prednost imajo projekti z naddnacionalno organizacijsko strukturo.

2.4 Zaključek

Martin Waldhausen

BMUB

Martin Waldhausen, vodja oddelka za varstvo podnebja in energetske učinkovitosti ter tehnologije za varstvo podnebja v Zveznem ministrstvu za okolje, varstvo narave, gradnjo in jedrsko varnost, se je ob zaključku delavnice v imenu nemškega predsedstva Alpski konvenciji zahvalil za mnoge zanimive prispevke o trajnostnih pobudah v hotelirstvu in gostinstvu v alpski regiji ter za obetajoče pristope za razvoj trajnostnega turizma v Alpah. Opozoril je, da »trajnostno gospodarjenje« predstavlja osrednjo temo nemškega predsedovanja Alpski konvenciji in da je ta delavnica ena od mnogih pobud nemškega predsedovanja na tem področju. Cilj je, da bi poglobljeno sodelovanje v hotelirstvu in gostinstvu alpske regije, ki se je pričelo s to delavnico, postalo stalnica in da bi vzpostavili skupno vsealpsko pobudo za več varstva podnebja in energetske učinkovitosti. Rezultate delavnice bodo predložili Stalnemu odboru Alpske konvencije in Alpski konferenci.

3 Pregled spoznanj in priporočil delavnice

3.1 Potenciali za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru

- V alpskem prostoru obstajajo številne in različne pobude za varstvo podnebja, države v alpski regiji se torej lahko veliko medsebojno naučijo.
- V alpskem prostoru obstaja veliko ukrepov za varstvo podnebja in energetske učinkovitost na področju turizma, ki so zanimivi tudi iz ekonomskega vidika.
- Trajnostna mobilnost in regionalno trgovanje imata pri tem podobno visok pomen kot ukrepi za višanje energetske učinkovitosti v hišni tehniki in napravah.

3.2 Ovire za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru

- Ovire pri prenosu znanja med državami: informacije o pobudah za varstvo podnebja so na voljo na spletni strani projekta zgolj v domačem jeziku (jezikovne ovire, manjka celostni pregled), premalo platform za izmenjave izkušenj.
- Ovire pri energetske učinkovitosti v hišni tehniki in napravah: premalo znanja o prednostih v konkurenčnosti, ni načrtovanja za zamenjave (naprave nadomestijo šele v primeru okvare in pod časovnim pritiskom), manjka upravljanje z energijo, zahtevne vloge za subvencijske programe.
- Ovire v trajnostni mobilnosti: ni čezmejne uskladitve za celostne rešitve na področju mobilnosti, različni pravni predpisi v državah, različne strukture pristojnosti med občinami in deželami.
- Ovire v regionalnem trgovanju: omejen izbor in manj poznana ponudba regionalnih proizvodov, ugodnejše cene industrijsko proizvedenih proizvodov, težavna logistika, pomanjkanje kooperacij med lokalnimi kmetovalci in obdelovalnim sektorjem v regiji.

3.3 Priporočila za varstvo podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru

- **Zanesljivi pristopi** naj bodo na voljo **v vseh alpskih jezikih**, da s tem poenostavimo prenos znanja med državam.
- **Združenja v hotelirstvu in gostinstvu naj bodo tesno vključena**, da se tako poveča verodostojnost in poznavanje pobud za varstvo podnebja.
- Ukrepe predstavimo s pomočjo nazornih **primerov dobrih praks**, pri tem pa uspehe (prihranki pri stroških, povečanje udobnosti, itd.) prikažemo v številkah.
- Obrate opremimo z **orodjem za upravljanje in obrazci**, da tako uvedemo profesionalno načrtovanje zamenjave naprav.
- Ustvarimo **platforme za izmenjavo izkušenj** (redna neuradna srečanja, delavnice itn.), da s tem spodbujamo osebna priporočila enega podjetja drugemu.
- **Strokovnjake v pokoju** angažiramo kot prostovoljce za usposabljanje in svetovanje, kar predstavlja ugodno podporo podjetjem.
- Utrdimo **informacijsko strukturo za regionalne proizvode** in tesneje vključimo kmetijstvo, da bi s tem utrdili regionalno trgovanje.
- Upoštevanje **čezmejnega razvoja** vsealpskih paketov ponudbe javnega prevoza z zgodnjim vključevanjem dotičnih deležnikov, da lahko že pri načrtovanju upoštevamo različne interese in pravne predpise.
- Krepimo **sodelovanje s turističnimi organizatorji** in drugimi turističnimi podjetji, da s tem izboljšamo posredovanje informacij gostom.

3.4 Pogled v prihodnost glede varstva podnebja v hotelih in gostinskih obratih v alpskem prostoru

- **Pregled nad pobudami za varstvo podnebja:** Po delavnici je bil zaključen spletni kaŕipot za pobude za varstvo podnebja v alpskem prostoru. Dostopen je v vseh alpskih jezikih preko spletne strani www.alpine-energy.eu.
- **Mednarodno povezovanje za skupne pobude:** Udeleženci delavnice se bodo medsebojno uskladili in izkoristili priloŕnosti, da bi skupaj z zdruŕenji vzpostavili vsealpske pobude za varstvo podnebja.
- **Priporočila delavnice kot pomoč pri orientaciji:** Vsebinsko in metodoloŕsko oblikovanje novih skupnih pobud za varstvo podnebja naj bi se usmerjalo po priporočilih delavnice. Prav tako bi ta priporočila delili tudi z drugimi sektorji.

4 Nadaljevanje projekta

Rezultate projekta in celotne aktivnosti so 9. junija 2016 v Sonthofnu predstavili Stalnemu odboru Alpske konvencije na njihovi 61. seji. Stalni odbor se je hvaležno seznanil s poročilom in sklenil, da bo Alpski konferenci predlagal nadaljevanje projekta kot skupno pobudo za trajnostno gospodarjenje. Pri tem pa naj bi Nemčija še naprej igrala vodilno vlogo.

Priloga: seznam udeležencev

Ime	Priimek	Institucija	Država
Dr. Hans-Jörg	Barth	eza! Energie- und Umweltzentrum Allgäu	Nemčija
Uroš	Brežan	Tolmin	Slovenija
Oliver	Briemle	Oliver Briemle Unternehmensberatung	Nemčija
Georg	Buchwieser	Ingenieurbüro für Energieberatung und Klimaschutz	Nemčija
Eike	Christiansen	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, Bau und Reaktorsicherheit (BMUB)	Nemčija
Barbara	Diallo-Strobl	Österreichische Hotelierversammlung (ÖHV)	Avstrija
Jakob	Dietachmair	CIPRA	Nemčija
Christine	Eben	NaturFreunde Deutschlands + CIPRA Deutschland	Nemčija
Armin	Eberle	Energie-Agentur der Wirtschaft (EnAW)	Švica
Andreas	Eggensberger	Biohotel Eggensberger	Nemčija
Stefan	Fauster	Hotel Drumlerhof	Italija
Reinhard	Frister	Beratung für Energiewirtschaft	Nemčija
Corinne	Fritsch	Ministere Environnement	Francija
Sebastian	Gröbmayer	GL Energielösungen GmbH & Co. KG	Nemčija
Jürgen	Huber	EEP Energieconsulting GmbH	Nemčija
Walter	Kahlenborn	adelphi	Nemčija
Gergely	Kovacs	Ingenieurbüro S&T e.U.	Nemčija
Prof. Heinrich	Kreuzinger	TU München	Nemčija
Gabriele	Kuczmierczyk	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, Bau und Reaktorsicherheit (BMUB)	Nemčija
Nina	Kuenzer	blue!	Nemčija
Petra	Lackner	Österreichische Energieagentur	Avstrija
Hannes	Lichtmannegger	Berghotel Rehlegg AG	Nemčija
Gustav	Lorenz	Hotelier	Švica
Stephanie	Maier	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Charlotte	Martin-Stadler	Landratsamt Aichach-Friedberg	Nemčija
Stephan	Meier	Munich University of Applied Sciences	Nemčija
Guiseppe	Mella	City of Venice	Italija

Ime	Priimek	Institucija	Država
Andrea C.	Mende		Nemčija
Bianca	Meyer	Berghotel Ifenblick	Nemčija
Nathalie	Morelle	Permanent Secretariat of the Alpine Convention	Francija
Christian	Müller	Deutsche Energieagentur	Nemčija
Josef	Murr	IMET GmbH	Nemčija
Rudi	Ostermeier	energie konzepte ostermeier	Nemčija
Pier Paolo	Pentuccci	City of Venice	Italija
Florian	Pronold	Parlamentarischer Staatssekretär, Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, Bau und Reaktorsicherheit (BMUB)	Nemčija
Fritz	Rasp	Tourist-Information Ramsau	Nemčija
Georg	Ratjen	adelphi	Nemčija
Markus	Reiterer	Permanent Secretariat of the Alpine Convention	Avstrija
Harald	Reiterer	Provincia Autonoma Di Bolzano	Italija
Verena	Röger	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Peter	Schmale	Aktivsenioren Bayern e.V.	Nemčija
Steffen	Schmid	Lapithus Hotel Management	Nemčija
Juliane	Schröer	adelphi	Nemčija
Aki	Schüle	SCHÜLE`S Gesundheitsresort & Spa	Nemčija
Stefanie	Schwarz	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Holger A.	Siegmund	MOVE-Services GmbH	Nemčija
Martin	Steiner	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Tibor	Szigeti	Ingenieurbüro S&T für Umwelt und Energieberatung	Nemčija
Nikolaus	Teixeira	communications & design	Nemčija
Nicole	Wagner	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Martin	Waldhausen	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, Bau und Reaktorsicherheit (BMUB)	Nemčija
Svenja	Weikamp	adelphi	Nemčija
Katharina	Weinzierl	Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement	Nemčija
Wolfgang	Zimansky	Omnis, Büro f. Handel & PR	Nemčija

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIV

05.08.2016

TOP / POJ / ODG / TDR

A10c

SL

OL: EN

ANLAGE/ANNEXE/ALLEGATO/PRILOGA

2

www.alpine-energy.eu

Sustainable Economy in the Alpine Region:

Climate Action and Energy Savings in Hotel and Restaurant Industries

Online-Guide (D, IT, FR, SL) concerning:

- *Climate Initiatives*
- *Funding Schemes*
- *Energy Saving Advice*
- *Best-Practice Examples*

for hotel, restaurant and tourism managers, as well as associations in the Alpine Region.

Now available: www.alpine-energy.eu

The Online-Guide for hotel and restaurant industries in the Alpine Region emerged as part of the German Presidency of the Alpine Convention, has been encouraged by the BMUB and constructed by adelphi.

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija
Alpine Convention
German Presidency 2015 – 2016

adelphi

www.alpine-energy.eu

Nachhaltiges Wirtschaften im Alpenraum:

Klimaschutz und Energieeffizienz in der Hotellerie und Gastronomie

Online-Wegweiser (D, IT, FR, SL) zu:

- *Klimaschutzinitiativen*
- *Förderprogramme*
- *Energiespartipps*
- *Best-Practice Beispiele*

für Hoteliers, Gastronomen, Touristiker und Verbände im Alpenraum.

Ab sofort verfügbar unter: www.alpine-energy.eu

Der Online-Wegweiser für Hotellerie und Gastronomie im Alpenraum entstand im Rahmen der deutschen Präsidentschaft der Alpenkonvention, wurde vom BMUB gefördert und von adelphi erstellt.

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija
Alpine Convention
German Presidency 2015 – 2016

adelphi